Vrijdag, 17 October 1941 — DAGBLAD — 58ste Jaargang, No. 3428

AMIGOE DI CURAÇAO

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858. Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG. Spreekuur 16—18 uur. Bureaux: Conscientiesteeg 27—29. Adres Postbus 80, Willemstad. Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags). Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Verre Oosten gaat spannen.

Nazie-vriend moet cabinet vormen.

Japanse troepenconcentraties.

Russische troepen in Siberië gereed.

Regeringslieden en gezanten verlaten Moskou.

Kazan de voorlopige residentie.

Orgaan Godlozenbond verschijnt niet meer.

PRO-NAZIE IS JAPANS NIEUWE PREMIER.

Luitenant Generaal Eiki Tojo werd benoemd tot Premier van Japan om de Regering over te nemen, welke door Prins Fumimaro Konoye gisteren was neergelegd door de groeiende crisis in de relaties van het Imperium met Rusland en de Verenigde Staten. Tojo, een soldaat en de zoon van een soldaat, was Minister van Oorlog in het Konoye-kabinet. Tojo is een openlijke bewonderaar geweest van de Duitse miltiaire methoden sedert hij in 1919 in Berlijn diende als attaché en zelfs zo lang geleden als in 1937 verklaarde, dat Japan bereid moet zijn tegelijk tegen China en Rusland te vechten. Keizer Hirohito vertrouwde het vormen van een nieuwe Regering aan Generaal Tojo toe op aanbeveling van Japans oudere staatslieden aan Markies Koichi Kido, Lord Geheimzegelbewaarder. Zij troffen de beslissing bij een conferentie, die 2 uur en drie kwartier duurde.

Kort na Tojo was opgeroepen, werd Admiraal Koshiro Oikawa, Minister van Marine onder Konoye, op het Paleis ontboden. Het kiezen der andere kabinetsleden, die onder Tojo zullen dienen, zal naar verwachting worden uitgesteld tot nadat de Keizer op Zaterdag de ceremonies bij de Yasukuni schrijn heeft bijgewoond ter ere van de Imperiale oorlogsdoden. De Japanners zeiden, dat Generaals en Admiraals waarschijnlijk zullen overheersen in het nieuwe kabinet en beslag zouden kunnen leggen op de portefeuilles.

Bij deze ontwikkelingen, minder dan 2 maanden nadat Prins Konoye voor het eerst door geheime onderhandelingen met Washington trachtte de relaties tussen de Verenigde Staten en Japan te verbeteren, werd gemeld, dat Generaal Shunrokhata, Opperbevelhebber van de Japanse Imperiale legers in China, was gearriveerd in Zuid-Japan en zich op weg bevond naar Tokio voor conferenties. Hij was vroeger Minister van Oorlog. De nieuwsbladen waarschuwden de bevolking voor de ernst van de tijden en herhaalden de beschuldigingen, dat de Verenigde Staten verantwoordelijk zijn voor enige verslechtering in de Japans-Noordamerikaanse relaties (Tokio, (AP) 17.10).

JAPANSE VOLK MOET OP ERGSTE ZIJN VOORBEREID.

Volgens een radio-uitzending van Domei heeft Majoor Generaal Kiyotomi Okamoto gezegd, dat de Japanners nog steeds onderhandelen met de Verenigde Staten om vrede in de Stille Oceaan te bewaren, doch dat het Japanse volk volkomen op het ergste voorbereid moet zijn ingeval de besprekingen falen.

Okamoto, die Chef is van de tweede afdeling van de Japanse Generale Staf zeide verder: „Ongeacht welke verandering plaats hebbe in de huidige internationale toestand, is Japan vastbesloten op resolute wijze de politiek voort te zetten om het Chinese incident tot een succesvol einde te brengen evenals het werk voor het scheppen van een welvaartsspheer in Oost-Azië. (New York, (AP) 16.10).

LONDEN VERWACHT WEINIG GOEDS VAN NIEUW JAPANS KABINET.

Een betrouwbare Britse bron verklaarde, dat de mening bestaat, dat — hoewel het ontslag van het Konoye-kabinet geen ogenblikkelijke deelneming aan de Duits-Russische oorlog betekent — er weinig twijfel bestaat, dat het nieuwe kabinet een grotere oorlogszucht zal tonen. Hieraan voegde hij toe, dat indien dit zo zij, er ongetwijfeld nieuwe waarschuwingen van Groot-Britannië zullen komen, mogelijk in samenwerking met de Verenigde Staten. In welke richting een dergelijke samenwerking zal gaan, moet echter nog worden gezien, doch er zijn twee situaties gereed voor een meer actieve voortzetting.

Deze zijn de Chinees-Japanse oorlog en Indo-China. Een meer energieke actie op elk van deze gebieden zal zeker de goedkeuring van Wilhelmstrasse wegdragen.

De Britse bron herinnerde op betekennisvolle wijze aan de radiorede van Churchill na de ontmoeting op de Atlantische Oceaan met Roosevelt. De Premier verklaarde toen op 24 Augustus: „De Japanse aanmatigingen in het Oosten moeten ophouden." Verder zeide Churchill, dat de Verenigde Staten probeerden vredelievende regelingen te treffen teneinde Japan zoveel mogelijk de behartiging van zijn wettige belangen te verzekeren. Churchill zeide: „Wij hopen oprecht, dat deze onderhandelingen slagen. Doch ik moet hierbij zeggen, dat indien deze hoop vergeefs mocht zijn, wij ons natuurlijk zonder aarzelen zullen scharen aan de zijde van de Verenigde Staten. Britse bronnen spraken de twijfel uit of Hitler op het ogenblik kans ziet op een overwinning en op Japan druk uitoefent voor een oorlogsverklaring aan Rusland. Men verklaarde echter, dat de nazies Japan zeker zullen gebruiken als een bedreiging om de divisies van het Rode Leger in het Verre Oosten immobiel te maken.

Deze divisies zouden — gelijk de Russen herhaaldelijk verklaarden — haar eigen industrieën en wapenfabrieken hebben en in staat zijn om onafhankelijk de strijd voort te zetten, zelfs indien Rusland in tweeën wierd gesneden. (Londen, (AP) 16.10).

JAPANSE TROEPENCONCENTRATIES IN HET NOORDEN VAN INDO-CHINA.

Een Duits bricht uit Hanoi, Frans Indo-China, deelt mede, dat de Japanners strijdkrachten ophopen in het Noorden van Indo-China, „waarschijnlijk voor een actie tegen China".

Het bericht is niet bevestigd in andere kringen. Waarnemers zeiden, dat indien waar, dit zou kunnen betekenen, dat de Japanners de Yunanprovincie binnen zullen trekken in een poging om de Burmaweg, waarover voorraden naar Chungking worden vervoerd, door te snijden. Buitenlandse militaire autoriteiten stelden echter de mogelijkheid van een Japanse inval in de Yunanprovincie terzijde met de verklaring, dat dit zelfmoord zou betekenen vanwege het uiterst ruwe terrein. Zij zeiden, dat indien het bericht uit Hanoi waar is, de mogelijkheid moet worden overwogen, dat de troepen zullen worden gebruikt tegen Thailand.

Tegelijkertijd werd van betrouwbare zijde gemeld, dat de Japanners thans 22 divisies, elk van 11.000 man, hebben geconcentreerd aan de Serbische grens (Shanghai, (AP) 16.10).

THAILAND VERWACHT EEN CRISIS.

De officiële commentator van de radio van Bangkok deed een beroep op het volk van Thailand om de individuele vrijheid op te offeren voor de nationale vrijheid. Hij zeide, dat er een mogelijkheid bestaat van ernstige internationale verwikkelingen in verband met de huidige Duitse campagne in Rusland. De spreker verklaarde, dat er een storm zou kunnen uitbreken in dit deel van de wereld. Hij zeide, dat het land gereed moet zijn om de komende crisis kalm en vastberaden het hoofd te bieden. (Bangkok, (AP) 16.10).

RUSLANDS LEGER IN SIBERIË IS INTACT.

Een Sovjet-bron deelde mede, dat Ruslands Siberisch leger feitelijk intact blijft om aan elke nieuwe eventualiteit het hoofd te bieden, welke zou kunnen voortspruiten uit de Japanse kabinetsverandering. Hieraan voegde hij toe, dat de reserves uit het Oosten, die naar het Westelijke front zijn gezonden, hoofdzakelijk bestaan uit dienstplichtigen, zonder dat hierdoor de militaire macht van Siberië verzwakt wordt. Hij hield vol, dat het Siberische leger beter is uitgerust voor een gemechaniseerde oorlog dan de Japanners. Verder zeide hij, dat „geen steek in de rug ons kan vernielen" Londen, (AP) 16.10).

ROOSEVELT CONFEREERT MET ZIJN ADVISEURS.

Roosevelt confereerde een uur en drie kwartier met zijn adviseurs in militaire en buitenlandse zaken, doch de besprekers kregen opdracht niets bekend te maken. De gestegen spanning in de Stille Oceaan na het aftreden van het Konoye kabinet in Japan evenals de slag voor Moskou hebben — naar men verneemt — deel uitgemaakt van de besprekingen.

Hull bleef nog 15 minuten langer en bij zijn vertrek uit het Witte Huis zeide hij: „Het is uitdrukkelijk verboden iets te zeggen." Hieraan voegde hij toe het te betwijfelen of een officiële verklaring door het Witte Huis zou worden afgelegd. Toen hem gevraagd werd of nog meer besprekingen door de groep zullen worden gehouden, antwoordde hij, dat het wel zou moeten. De conferentie werd bijeen geroepen nadat een volledige kabinetszitting voor hetzelfde uur was afgelast (Washington, (AP) 16.10).

DE DUITSE BEDREIGING VOOR MOSKOU.

De Duitse legers slaan voorwaarts boven, onder en ten Westen van Moskou, waar zij verklaarden hedenavond zich te bevinden op een afstand van 60 mijl of minder van de stad in sommige gebieden. Gezaghebbende commentators gaven te kennen, dat de bekendmaking van een nieuwe Russische ramp met inbegrip van de hoofdstad spoedig kan worden verwacht. Tevens verklaarden zij, dat de ineenstorting van de Rode militaire macht thans in zicht is. Zij baseerden dit op de mening, dat de Russen hun laatste materiële reserves hadden ingezet voor de stad. In het verre Zuiden evenals voor Moskou werd een Sovjetcatastrophe gemeld. De met de Duitsers geallieerde Roemeense Regering maakte bekend, dat Roemeense en Duitse strijdkrachten Odessa, de Russische graanhaven aan de Zwarte Zee, binnentrokken na de defensies in de voorsteden te hebben doorbroken na een beleg van 59 dagen. De stad werd tot het laatst verdedigd bij verschrikkelijke gevechten, waarbij, volgens de Roemeense verhalen, zelfs vrouwen en halfwassen kinderen gelijk soldaten met geweren gewapend waren, terwijl de stad hedenavond in brand stond.

Wat betreft het Moskou-front maakte het Hoofdcommando zelf bekend, dat Kalinin op 95 mijl ten Noord-Westen van de hoofdstad en Kaluga op 90 mijl ten Zuiden daarvan reeds dagenlang in Duitse handen waren. Hieraan werd toegevoegd: „Wij vechten reeds op verschillende punten aan Moskou's buitenste defensielinie, welke op ongeveer 100 kilometer (62 mijl) van de Sovjet-hoofdstad ligt."

Onofficieel werd de mening geopperd, dat de Duitse boog van mannen en staal in feite waarschijnlijk reeds dichterbij naar de stad was opgedrongen in de meest vooruitgeschoven gebieden. Ook scheen het, dat de Noordelijke colonnes bij de bestorming van Kalinin een der meest belangrijke strategische bruggen over de Volga daar intact hadden genomen. Een militaire zegsman merkte echter op, dat Moskou nog verre van omsingeld is. Hieraan voegde hij toe, dat er ruimschoots ruimte is voor de burgers of het Russische leger om zich naar het Oosten te bewegen.

Het communiqué aanvullende zeide hij, dat dit wilde zeggen, dat de Duitse infanterie punten bereikte op ongeveer 60 mijl van Moskou, terwijl mocht worden aangenomen, dat tankafdelingen verder naar het Oosten trokken langs de Russische riem van fortificaties.

Op vragen of Moskou beschermd wordt door een vaste ketting, gelijk het systeem van de Maginotlinie in Frankrijk, antwoordde hij, dat dit niet juist het geval is. Eerder, legde hij uit, zijn de Russen sterk met zulke veldfortificaties als ingravingen en andere niet vaste defensies. Op de toegangswegen naar Moskou zijn gehele Duitse legers vrijgekomen voor de voorwaartse beweging, na wat als een volledige vernietiging van de omsingelingen bij Bryansk en Vyazma genoemd werd, en stormen zij vooruit. Niet allen van deze strijdkrachten, die de Russen bestreden in deze achtergebleven zakken, zijn echter vrij, aangezien nog grote Russische afdelingen, die zijn opgesloten, de gevechten voortzetten.

De strijd om Odessa.

Vóór de val van Odessa had Antonescu's leger eerst de verovering gemeld van Odessa's voorsteden Gnjljakovo, Dalnjk en Tararea. Vroegere berichten verklaarden, dat zowel Odessa als de haven worden vernield door vlammen, die honderden voet hoog springen en op grote afstand zichtbaar zijn. Aangezien vrouwen en kinderen vochten naast de gewone troepen, beschreven deze berichten het als een stad, die geen burgers kende met uitzondering van de babies en gebrekkigen. Hieraan werd toegevoegd, dat de verliezen, die aan de Russen werden toegebracht, fantastisch zijn. Op sommige plaatsen zouden Russische doden gebruikt zijn als barricaden. Door de vlammen, die van de stad opstijgen, vallen granaten van de artillerie, terwijl duikbommenwerpers de haven bestoken. Schepen, die pogen te ontsnappen, bewegen zich slechts tussen uitbarstingen van bommen en naar verklaard werden, verdwenen sommigen haast ogenblikkelijk onder voltreffers (Berlijn, (AP) 16.10).

ZWEEDSE LEGATIE VERLAAT MOSKOU.

Onofficieel wordt verklaard, dat de Zweedse Gezant met zijn Staf Moskou verlaten heeft om in een niet nader genoemde plaats verder naar het Oosten de legatie te openen. (Stockholm, (AP) 16.10).

MOSKOU ZOND GEEN COMMUNIQUÉ UIT.

De radio van Moskou zond het communiqué van hedenavond niet op het gewone uur uit hoewel men nog steeds tot middernacht propaganda uitzond (Londen, (AP) 16.10).

GEWOND HOUDEN DE RODE LEGERS STAND.

Hoewel werd toegegeven, dat de Rode legers gewond en bloedend staan op de toegangswegen naar het bedreigde Moskou, werd verklaard, dat zij nog levendig strijden met de steun van nieuwe tankformaties tegen de frontaanvallen van alles wat het Duitse leger en arsenaal kan voortbrengen. Met het middaguur zeide het Russische communiqué — dat enkele uren tevoren voor het eerst had toegegeven, dat de positie ten Westen van Moskou verzwakte — slechts, dat vooral in de richting hevig gevochten werd. Dit werd samengevat met het militaire bericht, volgens welk formidabele Sovjet-tankversterkingen naar de gevechtslinies werden gezonden, waardoor mogelijk te kennen werd gegeven, dat de laatste bressen in de buitenste defensies van de stad waren gesloten.

Oorlogscorrespondenten hielden vol dat de weerstand en vasthoudendheid van de Russen ongebroken bleef niettegenstaande tijdelijke Duitse successen. Zij zeiden, dat het gehele volk zich ook gereed maakt om gedurende lange tijd te vechten. Er werden echter weinig pogingen gedaan om het feit te verbergen, dat de Duitsers erin slaagden op sommige punten door de defensielinies te breken of het gevaar voor Moskou te verkleinen. „De Duitsers werpen alles in de strijd, wat zij thuis konden bijeenschrapen, in bezette landen of halen uit andere delen van het front", schreef de militaire correspondent van het Regeringsnieuwsblad „Izvestia". De strijd ten Westen van Moskou gedurende de afgelopen week schetsende, zeide de oorlogscorrespondent van „Izvestia", dat gedurende verschillende laatste dagen de Duitse tanks en infanterie slechts ongeveer 3 mijl konden voortrukken.

Hij zeide, dat schijnbaar eindeloze colonnes van Duitse tanks uit het Westen stroomden in deze sector en deze over de hoofdweg van Vyazma naar Moskou zonden. Zij werden op 9 October aangevallen door tanks onder commando van Luitenant Kolonel Druzhinin, die hen in de wouden drong en uit het Noorden in de flank aanviel. De correspondent zeide, dat de terugkerende Sovjet-tanks letterlijk dichtgestopt waren met stukken ammunitie of overblijfselen van verdelgde Hitlerieten. De correspondent voegde hieraan toe, dat op 11 October supérieure tank- en infanteriestrijdkrachten een detachement van 8 ingegraven Sovjet-tanks omsingelden, welke dienden als vaste forten en bijgestaan werden door 7 anti-tankkanonnen. In een gevecht, dat de gehele dag duurde, zouden de verdedigers 20 van de Duitse tanks hebben vernield en 600 officieren en manschappen hebben gedood alsmede mijnenwerpersbatterijen en anti-tankkanonnen hebben vernield.

Nieuwe tankstrijdkrachten van het Rode leger kwamen tenslotte de omsingelde mannen verlossen en deze werden nu dag en nacht gevolgd door nog meer gepantserde strijdkrachten van het Rode leger (Moskou, (AP) 16.10).

DE ROEMENEN IN ODESSA.

Een bekendmaking deelde mede, dat Premier Mihai Antonescu waarneemt als Premier, terwijl zijn oom Generaal Ion Antonescu de Roemeense legers aan het front leidt. Het Roemeense Hoofdcommando maakte bekend, na te hebben gemeld, dat de Roemeense troepen voor Odessa stonden en de laatste defensies van de stad hadden doorbroken, dat zij in de middaguren Odessa binnenmarcheerden. Het communiqué deelde mede, dat de laatste centra van weerstand zijn overwonnen en thans straatgevechten plaats hebben. Verder werd gezegd, dat de bevolking de Duitse en Roemeense troepen enthousiast ontving (Berlijn, (AP) 16.10).

SOVJET-AGENTEN LANDEN IN GRIEKENLAND.

De Duitse radio deelde mede, dat de Duitse militaire commandant van Thessaloniki bekend maakte, dat sommige Sovjet-agenten met parachutes in het Noorden van Griekenland zijn geland in de nacht van 5 op 6 October en dat een hoge beloning is uitgeloofd voor hun arrestatie, terwijl de doodstraf is gesteld voor een ieder die hen helpt. (New York, (AP) 16.10).

Het nieuws van vandaag.

De Japanse cabinetscrisis houdt aller aandacht gespannen. Het vorige was al een admiralen- en generalen-cabinet, maar men kan redelijkerwijze aannemen, dat het cabinet, dat er thans zal komen, nog krijgshaftiger zal zijn. Londen verwachtte gistermiddag al weinig goeds en vanmorgen kwam het bericht binnen, dat Eiki Tojo een opdracht heeft tot vorming van een nieuw kabinet. Eiki Tojo is de voormalige minister van oorlog. Hij was vroeger militaire attaché in...... Berlijn. Hij is een Duitsgezind man. Majoor Okamoto heeft het Japanse volk al op het ergste voorbereid. Onwillekeurig combineert men dit alles met de woorden van Churchill, na zijn ontmoeting met Roosevelt gesproken, dat „Japan geen aanmatigingen moet hebben in het Oosten", en met de Chinees-Japanse oorlog en Indo-China. Want vandaag komen er weer berichten binnen, dat de toestand ook daar zich aan het toespitsen is. Vooral in het Noorden van Indo-China hopen de Japanse troepen zich op, dus gericht tegen China (blz. 1).

Ook Rusland houdt zich paraat voor als het in Japan mis gaat lopen en de vlam ook in het Verre Oosten uitslaat. Het Siberische heir is intact, staat fris te wachten (blz. 1).

De Russische regering zou dan tussen twee vuren inkomen. Zij is doende Moskou te verlaten. Voorlopige halteplaats is Kazan, ongeveer 400 mijl naar het Oosten aan de Volga. Kazan is een stad van 200.000 inwoners en een belangrijk industrie-centrum. Verschillende gezanten gaan al mede. Die van Japan ging gisteren reeds. De Zweedse gezant is ook al weg en het schijnt, dat de Britse gezant eveneens uit Moskou weg is (blz. 3). In elk geval heeft de Britse militaire missie, die al enige tijd in Moskou zit, geen contact met Londen. Ten Westen van Moskou wordt allerhevigst gevochten. Gewond en bloedend staan de Rode legers op de toegangswegen naar de hoofdstad, zo schrijft een Russisch communiqué het. De Duitsers boeken tijdelijke successen, maar de Russische weerstand is ongebroken (blz. 1). Odessa werd gisteren ingenomen. De Roemenen trokken er binnen, terwijl de hele stad in brand gestoken werd. „Maar het volk was gewoonweg enthousiast", zei Berlijn! (blz. 1).

Pétain heeft gisteren een verklaring afgelegd. Het betrof vnl. politieke gevangenen, oud-ministers e.d. (blz. 3).

Spaanse arbeiders gaan naar Duitsland (blz. 3).

De voetbalwedstrijd Nederland — België in Londen bracht £ 800 in het laatje van het Rode Kruis (blz. 2).

„God bless America".

Poolse Landdag in New York.

200 muziekkorpsen, tienduizenden Polen, geallieerde delegaties trekken op Pulaski-dag door New York.

[Speciale correspondentie]

Acht agenten op elk kruispunt en straten ver, bereden politie en de sfeer van afwachting. was het beeld, dat New Yorks befaamdste Avenue laatstleden Zondagmorgen [d.i. 5 Oct. jl.] bood.

Bij de Openbare Leeszaal was een enorme tribune gebouwd en dat er iets te gebeuren stond. was zelfs voor de vreemdelingen zonneklaar.

Rood en wit waren de kleuren, die naast de „stars and stripes" de boven toon voerden en spoedig kon men vernemen, dat het „Pulaski-day" was en grote parade op de Fifth Avenue.

De Polen hadden hun hoge dag en wilden den vader der Amerikaanse Cavalerie, Generaal Casimir Pulaski eren, die in October 1799 bij Savannah voor Amerika's vrijheid het leven liet.

Dat er in Amerika vele Polen zijn, weten wij allen (naar officiële cijfers in New York en omgeving 600.000), want de onafgebroken uittocht van dit volk, via Duitsland en de Nederlandse havens en het bizonder Rotterdam — is ons bekend. Het moet worden gezegd, dat de Polen het twijfelachtige voorrecht kennen niet alleen onlangs vervolgd te zijn, maar dit door de eeuwen heen hebben moeten aanvaarden van verschillende zijden. Waren het de Russen of de kozakken niet, dan zijn het thans de Nazie-troepen wel, die aan Polen een terreur brachten, wellicht tot nu toe ongekend in de geschiedenis der Europese volken.

Zelfs bij de Nederlanders, wier vervolgingszin nimmer aanmerkelijk is geweest, waren de Polen lang niet altijd in tel en de spreekwoordelijke uitdrukking van de „Poolse Landdag" is daar de stille getuige van.

Maar wij weten ook wat Polen opleverde voor de gehele mensheid en slechts het noemen van de naam van Madame Curie is voldoende om aan het Poolse volk één der vele ereplaatsen toe te kennen, die rond de troon der waarachtige naastenliefde — zelfs in deze tijd — nog altijd opezijn. Naast de figuur van deze geniale Poolse kunnen nog vele anderen staan, zo niet op wetenschappelijk of cultureel gebied, dan wel op het terrein van de kunst, in het bizonder de muziek, waaraan Polen een groot aandeel had en heeft, ook nog in onze dagen.

Deze Polen nu, dit vervolgde en vertrapte volk, trok zeven volle uren lang de aandacht op de Fifth Avenue van een publiek van zeker 150.000 mensen.

Tweehonderd muziekkorpsen liepen mee en de in Amerika zo populaire vrouwelijke tamboers-majoor, waren ook hier de favorieten van de straat. Een deputatie van het Poolse Legioen uit Canada merkten wij op en generaal naast soldaat, hoog naast laag en jong met oud, demonstreerden hun gezamenlijke wil voor het onvergankelijk goed der volken, de vrijheid van het eigen land.

Wij, Nederlanders, zijn de laatste eeuw hogelijk bevoorrecht geweest en waren op het punt van deze onafhankelijkheid min of meer geborneerd. Wij waren een rijk en een deftig volk en verheugden ons in een geweldig bezit.

Thans is dit anders en op Fifth Avenue op Zondag, 5 October 1941, kwam bij een Nederlander de gedachte op, dat ook wij zo mogen worden. Een arm volk in de verdrukking met slechts het ongewisse uitzicht op een betere toekomst, maar ook een volk, dat leeft, hartstochtelijk leeft voor zijn ongerept bestaan en dat bereid is om daartoe — niet boven — maar naast elkander te allen tijde pal te staan.

Mensen en kinderen, vlaggen en banieren, nationale kleuren, muziek en geestdrift en vrijheidszin, dat alles is niet voldoende en is tot demonstratie beperkt, hetgeen zo treffend tot uiting kwam in de zeven sproeiende wagens, van New Yorks Sanitaire Dienst, die de staart van de Poolse parade prompt volgden en straten en pleinen schoonveegden voor de nieuwe dag.

En tenslotte, deze mogelijkheid tot uiting van de vrijheidszin geeft ons Amerika, niet vragende naar nationaliteit of geloof of ras. Open voor een ieder van goede wil en met een eigen opvatting omtrent democratie, die wij te respecteren hebben.

Dit Amerika, waarop de hoop van duizenden en duizenden gevestigd is en dat oorlogshaat en geen oorlogsvreugde kent, maar allengs hoe meer bereid en paraat is voor de hardnekkige verdediging van wat wij, Nederlanders, thans op zo harde wijze hebben leren kennen, nl. de eenvoudige, elementaire en nooit genoeg te waarderen persoonlijke vrijheid van den mens.

En daarop is het „God bless America", dat er bij de Amerikanen veel dieper inzit, dan het oppervlakkig moge schijnen, het enige afdoende antwoord!

Nederland.

GENERAAL BERENSCHOT WORDT TER RUSTE GELEGD.

In Bandoeng, waar het hoofdkwartier van wijlen legercommandant luitenant-generaal Gerardus Johannes Berenschot was, stonden grote mensenmenigten langs de weg, toen de plechtige lijkdienst plaats had. Gouverneur-Generaal Jhr. Tjarda van Starkenborgh Stachouwer en de andere hoogste burgerlijke en militaire autoriteiten volgden te voet van generaal Berenschots woning naar het kerkhof. De G. G. hield een rede: „De legercommandant heeft ons leger in snel tempo tot een geducht en modern wapen gemaakt. Hij had het volledige vertrouwen van zijn Koningin, die hem de hoogste eerbewijzen schonk, maar ook van zijn officieren en soldaten."

De G.G. sprak ook woorden ter nagedachtenis van zijn persoonlijken vriend Berenschot. Bij de begrafenis waren ook deputaties aanwezig van het Britse leger, de luchtmacht en de vloot te Singapore met brigadier-generaal Lucas aan het hoofd. Sir Robert Brooke Popham telegrafeerde: „diep medeleven heerst bij ons allen bij de tragische dood van generaal Berenschot, wij rouwen met u om het verlies van een goed kameraad en een kranig soldaat."

Generaal MacArthur, de Amerikaanse legercommandant der Philippijnen seinde: „ik betuig u mijn grote droefenis en sympathie." Er waren ook telegrammen van leedwezen binnengekomen van de Ministers Charles Welter en Nicolaas E. van Kleffens en van Gouverneur Gielliam J. J. Wouters van Curaçao.

Het stoffelijk overschot van wingcommander Watkins is per schip naar Singapore overgebracht.

DE STAATS"LENING" IN BEZET GEBIED.

Over de Nederlandse staatslening, waarover oorspronkelijk misverstand heerste, en die er dus ene blijkt te zijn, die door de Duitsers in bezet Nederland is uitgeschreven, wordt het vol gende bekend: „De looptijd zal bedragen ten hoogste twintig jaar. Te beginnen in 1942 wordt iedere 15 November door loting een aantal stukken aan de omloop onttrokken, welke a pari worden afgelost; per jaar wordt voor vijf procent van het totale bedrag der lening afgelost.

De koers van uitgifte bedraagt 97.5 procent. Stukken en coupons zijn vrijgesteld van alle zakelijke kortingen. En nu waar het op aankomt: wordt deze lening niet voltekend, dan volgt een gedwongen lening van 2.5 procent, een veertig jarige annuïteitslening."

Zij, die krachtens hun financiële positie aan de lening deelnemen, vrijwaren zich tegen een gedwongen lening, zo eindigt de prospectus. Veel commentaar behoeft dit alles niet. Nederland, dat voor zijn economische leven geheel op Duitsland is aangewezen, moet het aan Duitsland verdiende geld weer teruggeven. Daar komt het in feite op neer.

RAPPARDS SPUL ONTBONDEN.

Voorzover wij weten, bestonden in Nederland de volgende nazie-groeperingen: N. S. B. (Mussert) Nationaal Front (Meijer); N.S.N.A.P. (Van Rappard). Van Nationaal Front (dat vroeger „Zwarte Front" heette) horen wij de laatste tijd weinig. Doch van Van Rappards N.S.N.A.P. horen wij nu, dat zij is ontbonden. Het was een klein en extreem groepje, dat algehele annexatie van Nederland voor Duitsland bepleitte. „Heren" als de befaamde majoor Kruijt en de oud S.D.A.P.-er Zwartbroek speelden er een rol in. Het had niet meer dan een paar duizend leden. Ofschoon Van Rappard alles in het werk stelde om de gunst des Führers te verwerven, o.a. door naar het Russische front te gaan, waarvan hij echter na veertien dagen terugkeerde, bemerkte hij, dat Mussert de lieveling des leiders was en bleef. Vandaar nu zijn politieke zelfmoord.

R.K. HOOFDACTE-CURSUS.

In Batavia werd enkele weken geleden een hoofdacte-cursus van de K.O.B. (Kath. Onderwijzers Bond) geopend. In zijn openingsrede zeide de K.O.B.-Voorzitter Jef Notermans, dat de katholieke hoofdacte-cursus een reeds lang gekoesterd denkbeeld was, dat verschillende moeilijkheden moesten worden overwonnen, doch dat het Departement van O. en E. steeds had geholpen.

Ieder, die zich interesseert voor het peil van het Katholiek onderwijs in Indië, zal met grote vreugde en verwachting deze gebeurtenis hebben begroet. Dat de opleiding van de Hoofdacte geheel volgens katholieke beginselen wordt opgezet, is een zaak van het grootste gewicht niet alleen voor de leerkrachten zelf, die aan de cursus deelnemen, maar ook voor allen, die later aan hun zorg zullen worden toevertrouwd.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— De voetbal-wedstrijd Nederland — België in Londen heeft ruim 800 pond sterling voor het Britse Rode Kruis opgebracht.

— Het (vernaziede) „Handelsblad" (van 16 September) heeft een artikel van een prof. Warnsinck, waarin deze mededeelt, dat Jan van Galen van Duitse kom-af is.

— Sedert Juli is in Nederland in het geheel geen vet meer verkrijgbaar.

— In de leeftijd van 88 jaar is te Apeldoorn overleden **ds. P. Nieuwenhuis**, vroeger van de Protestantse kerk in Nederlands-Oost-Indië.

— De kosten voor de Rotterdamse Maastunnel worden geraamd op 20 Millioen gulden.

— **In een speciale aankondiging is bekend gemaakt dat kappers afgeknipt haar niet mogen weggooien doch moeten inleveren.**

— De inheemse bevolking van het district Hoeloesoengai (Borneo-Nee. O. L.) heeft aan de gezamenlijke oorlogsponden een bedrag van *f*. 109.349 doen toekomen.

— Teneinde voldoende nicotine beschikbaar te hebben voor landbouw en tuinbouw is in Nederland een oproep verschenen verzoekende ...... sigaren-en sigaretten-eindjes te sparen.

— Daar ook de rubber steeds schaarser wordt krijgen, zo meldt de Telegraaf (van 16 September) alleen zij een vals gebit die geen enkele tand meer hebben.

ARUBA

ARUBA IN DE BUITENLANDSE PERS.

De laatste „Knickerbocker" geeft een volle pagina aan Aruba. Alles komt ter sprake, de beide „steden", de beide oliebedrijven, goede en kwade toestanden. Er staan onjuistheden in en dingen, die een verkeerde indruk van dit mooie Eiland vestigen. Toch volgen hier enkele passages:

„Oranjestad; geen stad natuurlijk, maar och, dat is een kleine overdrijving, die niet zo erg is. We hebben wel belangrijker dingen groter gezien dan zij in werkelijkheid waren. En nu komt het waarin u rondkijkt. De één al volgepropter dan de andere met de meest heterogene koopwaar, die u zich maar kunt indenken; frigidaires naast rijden ondergoed, schrijfmachines naast de fijnste likeuren, het prulligste kinderspeelgoed naast wereldvermaarde parfums. Het spreekt vanzelf, dat die winkels er niet alleen maar zijn om te voorzien in de betrekkelijk eenvoudige behoeften van de Oranjestadse samenleving en evenmin in die van de naaste omgeving. Waar ze dan wel van bestaan, leert u pas wanneer u op **Aruba wat langer heeft rondgekeken.**"

„Behoorlijk geplaveide straten met trottoirs; hier en daar een voornaam huis, waarin de dokter, de burgemeester of de notaris zouden kunnen wonen; wat geheimzinnige steegjes, waarvan u ergens zo langs uw neus weg eens wilt vragen of het gek zou staan als u er doorloopt; wat bestuurskantoren, waaraan u niets vreemds kunt ontdekken. Rust en kalmte; men heeft blijkbaar de tijd."

„San Nicolas; schriller contrast met de rustige dorpssfeer, die u zojuist verliet, kunt u zich moeilijk voorstellen. U bent plotseling verplaatst in een klein stadje van de eerste gouddelvers. Huis aan huis café's, of kroegjes, zo u wilt, en eethuizen veelal gedreven door Chinezen; nijverheid en lawaai overal om u heen; honderden inderhaast opgetrokken planken woninkjes: vrijwel alle nationaliteiten der aarde op een klein stukje grond naast elkaar huizend; hier en daar een kerk van steen, ook wel van hout; de moderne winkelpui van een juwelier naast het vervallen krotje van een kleermaker: alles op de meest willekeurige wijze door elkaar."

Wij ontvingen.

„**Militair- en Politie-tijdschrift voor Curaçao**", maandblad bestemd voor de Korpsen Militaire Politietroepen, Burgerpolitie en de Veldwacht in het Gebiedsdeel Curaçao, Oct. 1941. Hierin komt de belangrijke beschikking voor van de Raad van Justitie te Soerabaja, dd. 12-11-40 waarin een formulering te vinden is van de voor practizijns geldende regel, in hoeverre deze zich al dan niet vóór en tijdens het strafproces mogen inlaten met getuigen van het Openbaar Ministerie.

Voorts artikelen door Kapt. Venema over gevechtsvoering, oplossing van de prijsvraag in het Augustus nummer (Kapt. Van Erp), Strafrecht (Insp. Seppen), Practijkgevallen (J. Linker) en verder de bekende rubrieken.

Dit tijdschrift wordt steeds interessanter, ook voor buitenstaanders.

BUITENLAND.

COLOMBIAANSE KABINET AFGETREDEN.

De Ministers boden hun gezamenlijk ontslag aan President Santos aan, die het aannam.

De aftreding volgde op een kabinetszitting, welke langer dan 3 uur duurde en eindigde na 15 uur. De zitting werd gehouden zonder den Minister van Oorlog Castro Martinez, die reeds eerder was afgetreden (Bogota, (AP) 16.10).

SPAANSE ARBEIDERS NAAR DUITSLAND.

Gemeld wordt, dat 4000 Spaanse arbeiders in Barcelona een contract voor 2 jaren getekend hebben om in Duitsland te werken. 4000 Anderen zouden zich hebben ingeschreven te Madrid, Huelva en Sevilla (Madrid, (AP) 16.10).

5 FRANSE GELEERDEN GEARRESTEERD.

De executie van den Belg Hubert Chartier bracht het aantal slachtoffers van de Duitsers op 79 en hield het gemiddelde van 1 per dag vol voor deze week.

Tegelijkertijd maakte het dagblad „Paris Midi" de arrestatie bekend om politieke redenen van 5 van Frankrijks meest vooraanstaande geleerden.

Deze zijn de Professoren P. Langevin, Louis Lapicque, Emile Borel, A. Cotton en Mauguin. Langevin, die vroeger hoofd was van het „College de France" werd reeds eens gearresteerd, doch weer vrijgelaten. Borel is ex-Minister. (Parijs, (AP) 16.10).

PAUSELIJKE ACADEMIE.

Prof. Dr. Antonio Cardozo Fontes van het Osvaldo Cruz Instituut in Brazilië is benoemd tot lid van de Pauselijke Academie van Wetenschappen.

EEN BARMHARTIG WAPEN.

Beschaving in de XXe eeuw:

Een dokter, die naast een expert op militair gebied stond, antwoordde ernstig, naar aanleiding van een gesprek over brandbommen, het nieuwe wapen in deze oorlog.

„Een heel ander nieuw wapen, hetwelk nog meer succes heeft dan een brandbom in deze oorlog is: Sulfanilimide en zijn derivaten. In 60% (en misschien wel meer) der gevallen behoedt het de slachtoffers voor de dood, veroorzaakt door brandwonden, niet omdat het een of andere wonderlijke geneeskundige kracht bezit, maar eenvoudig omdat het zo pijnstillend werkt.

In de vorige oorlog moesten de wonden, met het oog op infectie, elke dag opnieuw verbonden worden. Ik zal nooit vergeten door welk een vreselijk geluid de verbandwagen begroet werd als hij van bed tot bed reed. De wagen liep op rubber banden en werd gevolgd door verpleegsters, die zich moeite gaven om opgewekt te doen, maar, dat zeg ik u, het was alsof er een ijzeren strijdwagen over grof grint reed. Omdat de mensen, die arme kerels, al luid schreeuwden vóórdat hun verbanden verwisseld werden. Maar wij moesten dat werkje doen.

Wij wisten, dat de pijn, veroorzaakt door het verwisselen der verbanden, vele mensen doodde, maar infectie zou er nog meer gedood hebben.

Tegenwoordig is dat gelukkig niet meer zo. Wij gebruiken Sulfanilimide om de wonden te ontsmetten en zie rein te houden en er komt als afsluiting een gewone pleister op. De wond wordt op die manier voor 6 of 8 weken afgesloten, en hoewel het niet prettig ruikt, lijdt de patiënt tenminste geen pijn en is hij rustig, omdat hij weet, dat hij geneest.

Ja, zeker...... dàt is het meest succesvolle nieuwe wapen van deze oorlog", zeide de dokter.

Politiek en Oorlog.

GEEN NIEUWE DUITSE WINSTEN.

De Russische soldaten vechten verwoed tegen de Duitse aanvallen ten Westen van Moskou en hielden heden koppig aan hun slaglinies volgens officiële berichten en de berichten van nieuwsbladen, die verklaarden, dat zij in feite 2 nazie speerpuntaanvallen in de Rode linies bij Vyazma en Kalinin hadden gebroken. Het middagcommuniqué erkende geen winsten voor de Duitsers. Het verklaarde, dat de gevechten vooral hevig waren ten Westen van Moskou, waar de Duitsers met onverminderde furie beuken tegen de Rode posities.

De berichten van de frontlinie zeiden, dat nazie-wiggen in het front werden gedreven op Woensdag bij hevige gevechten en tot de middag van Donderdag. Tanks, gemotoriseerde infanterie en kleine detachementen parachutisten werden gebruikt. De berichten meldden, dat de zware Russische artillerie de Duitse opmars tegenhield in de Vyazma-sector, doch dat de algemene situatie in die sector gespannen is. Meer dan honderd tanks, gesteund door vliegtuigen, doorbraken de Russische posities in het Kalinin-gebied ten Noord-Westen van Moskou, doch de Russen voerden tegenaanvallen uit en dreven de nazies terug.

Officiële Russische berichten beschreven de geweldige vernietiging van manschappen en machines zowel de Duitse als Russische legers bij de felle gevechten van gisteren in het Westen.

Schrijvende van het Vyazma-gebied, zeide de correspondent van „Pravda", dat gespannen en felle gevechten plaats vonden langs de strategische verkeerswegen, waarbij de Duitsers aanhoudend poogden de kruispunten te veroveren.

Het verhaal van „Pravda", dat door „Tass" werd verstrekt, zeide, dat de Duitsers, na grote aantallen tanks en gemotoriseerde infanterie in de strijd te hebben geworpen met een belangrijke numerieke meerderheid aanvielen en binnendrongen in de Russische defensies. Het Rode leger sloeg de Duitsers terug met de Rode artillerie en oogstte lof voor het kundige gebruik van zijn kanonnen. Door het vuur van hun batterijen brachten zij twee bataljons van nazie-artillerie tot zwijgen en brachten zij de opmars tot staan van 4 bataljons gemotoriseerde infanterie gesteund door tanks.

Hieraan voegde „Pravda" toe, dat Russische troepen onlangs werden afgesneden bij een Duitse doorbraak aan het Westelijke front en thans slaan tegen de Duitse achterhoede met toenemende herhaling. Het blad zeide, dat de Rode soldaten in sommige sectoren hun kundigheid toonden om de Duitsers tegen te houden. Gezegd werd: De energie van onze troepen, die zijn geconcentreerd op de toegangswegen naar de hoofdstad, hebben enigermate de pas van de vijandelijke opmars ingetoomd. Het „Pravda" verhaal van de gevechten bij Kalinin zeide: De Duitsers wierpen meer dan honderd tanks, gesteund door vliegtuigen tegen onze defensies in een poging om deze te doorbreken. De vijand slaagde erin binnen te dringen in onze defensies en na kleine detachementen met parachutes te hebben doen landen, werd het gevaar gevormd voor omsingeling. De Duitsers faalden echter om onze troepen te omsingelen. Na de landingspartijen te hebben uitgeroeid, namen de Sovjet-troepen nieuwe posities in op georganiseerde wijze en de gevechten werden voortgezet. Gedurende de dag en nacht van 15 October voerde onze infanterie — bijgestaan door de artillerie en motorrijders — een tegenaanval uit en begon den vijand terug te dringen. Vele nazie-soldaten kwamen aan hun eind bij dit gevecht. De Russische verliezen waren vooral zwaar bij de gevechten in de nabijheid van een spoorwegstation in de buurt van Kalinin. Na aanvallen door onze vliegtuigen en de tegenaanval van de infanterie, was het gehele perron en het plein voor het station letterlijk bedekt met hopen lijken van Duitse manschappen en officieren. De gevechtsgeest van de infanterie werd nog meer aangewakkerd, toen nieuwe versterkingen aan het front begonnen te arriveren (Moskou, (AP) 17.10).

SNEEUW IN ROEMENIË.

Berichten uit Bucuresti delen mede. dat de eerste sneeuw van het seizoen gevallen is in verschillende delen van Roemenië. (Bern, (AP) 16.10).

BRITSE MILITAIRE MISSIE IN RUSLAND OP WEG.

Een gezaghebbende bron zeide, dat de Britse militaire missie, die in Moskou verbleef op het ogenblik, zich op weg bevindt. Hieraan werd toegevoegd, dat Londen op het ogenblik geen contact heeft met de missie en geen laatste nieuws ontving betreffende de aanval op Moskou (Londen, (AP) 17.10).

BRITSE DIPLOMATIEKE MISSIE VERLIET MOSKOU.

De Britse Pers Associatie zeide onofficieel te hebben vernomen, dat de Britse diplomatieke missie Moskou verlaten heeft (Londen, (AP) 17.10).

DE VERKLARING VAN PÉTAIN.

Pétain gaf opdracht tot een snelle publieke berechting van de 5 mannen, die hij ervan beschuldigde Frankrijk naar de ondergang geleid te hebben tegen Duitsland. Hieronder bevinden zich de vroegere Premiers Leon Blum, Edouard Daladier en de eens geallieerde Generalissimo Maurice Gustave Gamelin.

Pétain maakte in zijn radiorede bekend, dat hij had bevolen, dat Daladier, Blum en Gamelin zouden worden overgebracht naar een andere gevangenis en dat hij Guy La Chambre en Pierre Jacomet, respectievelijk vroeger Minister van Luchtvaart en Administrateur van de Nationale Defensie-industrieën zou laten opsluiten in het Château de Borrassol. Hij noemde echter Pierre Cot niet, den vroegeren Minister van Luchtvaart, die zich thans in de Verenigde Staten bevindt.

Behalve deze 5, die zullen worden terechtgesteld, zeide Pétain, dat ex-Premier Paul Reynaud en Georges Mandel, zijn Minister van Binnenlandse Zaken, in een afzonderlijk niet genoemd fort zouden worden opgesloten.

Pétain zeide: „Er zijn ernstige vermoedens tegen hen". Verder zeide hij, dat Daladier, Blum en Gamelin zouden worden vastgehouden in het Fort de Portalet nabij Pau tot de zittingen van Riom beginnen.

Pétain legde de voorstellen van zijn Raad van Politieke Justitie opzij voor speciale veroordelingen en verving deze door publieke zittingen voor de 5 voornaamsten, die hij reeds had beschuldigd.

Pétain zeide: „Het vonnis waarbij de zittingen te Riom zullen worden gesloten moet worden overhandigd in vol daglicht. De Rechtbank zal niet slechts de personen treffen, doch zowel de methoden als gewoonten van het regiem. Er zal geen appèl mogelijk zijn. Het kan niet langer worden besproken. Het zal het eindpunt merken van een der meest betreurenswaardige gebeurtenissen in het leven van Frankrijk. Ik beloof U, dat zo Gij verraden zijt, Gij niet zult worden misleid". (Vichy, (AP) 16.10).

MATCHEK ONDER BEWAKING GESTELD.

Een Stefani-bericht uit Zagreb zeide, dat officieel werd bekend gemaakt, dat Vladimir Matchek, de vroegere Croatische boerenleider, is geplaatst onder toezicht van de politie en dat hem tijdelijk een bepaalde verblijfplaats is aangewezen, „omdat zekere personen relaties blijven onderhouden met den vijand in het buitenland" (Rome, (AP) 16.10).

WALTHER FUNK NAAR ROME.

Gemeld wordt, dat Walther Funk, Duitslands Minister van Economische Zaken en President van de Reichsbank, binnen enkele dagen met een staf van experts naar Rome zal komen voor het bespreken van financiële en economische problemen met de Italiaanse leiders. (Rome, (AP) 16.10).

ERNST WENDLER NAAR BANGKOK.

Van gezaghebbende zijde deelde men mede, dat Ernst Wendler, de Duitse Ambassadeur die in Augustus uit Bolivia werd gezet, thans is benoemd voor de diplomatieke post in Bangkok. Wendler verliet Zuid-Amerika op een Japans lijnschip, waarschijnlijk naar het Verre Oosten. Deze kringen bevestigden ook het bericht van de benoeming van Fritz Wiedemann, vroeger Consul-Generaal te San Francisco, tot Consul-Generaal te Tientsin. (Berlijn, (AP) 16.10).

OORLOG, DIE GELD OPBRENGT.

Een nauwkeurige analyse bewijst ten duidelijkste, dat Hitler ongeveer vijftig procent rente heeft gemaakt van de bedragen, welke hij in 1940 in zijn oorlogen belegd heeft. Dit bedrag, uitgedrukt in geld en goederen dekt ongeveer het totale bedrag, dat in 1940 door Duitsland ten koste werd gelegd aan zijn oorlogvoering inclusief de kosten van de voorbereiding voor zijn Balkanactie, waaruit Hitler eveneens enorme bedragen weet te persen.

Het geld, dat uit de bezette streken werd gestolen overtreft in feite de totale kosten van de Duitse oorlogsmachine met tien billioen.

De jaarlijkse opbrengst van de „bezettingskosten" bedraagt in millioenen guldens het volgende:

Noorwegen:	ƒ 540.000.000 of ƒ 180	per hoofd.
Denemarken:	ƒ 660.000.000. of ƒ 174	per hoofd.
Nederland:	ƒ 2.310.000.000 of ƒ 267	per hoofd.
België	ƒ 1.200.000.000 of ƒ 144	per hoofd.
Frankrijk:	ƒ 4.962.000.000 of ƒ 120	per hoofd.

Deze cijfers zijn dan zonder dat daarbij inbegrepen zijn de bedragen welke zijn gestolen in de vorm van onvervangbare goederen en de confiscatie van de veestapel, landbouwproducten, mineralen, groenten en visolievoorraden, rollend materieel der spoorwegen, schepen, schuiten, metaalvoorraden motorvoertuigen, machinerieën, kunstvoorbrengselen en kunstschatten, privé-gronden, grote wouden enz., welke gezamenlijk worden getaxeerd op ongeveer hetzelfde bedrag als de bezettingsvergoedingen per jaar bedragen, namelijk niet minder dan 9.672.000.000 gulden dus rond 10.000.000.000.

Er is nog nooit in de wereldgeschiedenis een veroveraar geweest die zulk een oorlogsbuit wist te stelen

Pogingen om te komen tot een taxatie van het bedrag, dat door de Duitsers werd gestolen in Oostenrijk, Tsjechoslowakije en Polen zijn volkomen mislukt: het bedrag dat alleen al aan Tsjechische Joden werd ontstolen kan men gevoeglijk stellen op zevenhonderdvijftig millioen gulden, terwijl het Poolse staatsbezit, dat de Duitsers zich wederrechtelijk toe-eigenden ten minste ƒ 3.600.000.000. — waarde vertegenwoordigde.

Deze — uiterst conservatief gestelde en eerder nog te laag gehouden — cijfers tonen duidelijk dat het Verdrag in Versailles een philantropische daad was, vergeleken met de wijze, waarop de Hunnen de door hen onder de voet gelopen volken behandelen Duisland neemt van 28 tot 56 keer zo veel van de overwonnenen dan de geallieerden van Duitsland namen als vergoeding voor de aangerichte schade in het eerste jaar na de wereldoorlog.

REGERING MOET GODSDIENST STEUNEN.

„Te zeggen, dat de Staat een staatsgodsdienst moet steunen, of de godsdienst in de staat, zijn twee zeer verschillende dingen", aldus Pater Maher S. J. in een rede te New York. „Wij staan op het standpunt, dat de staat geen staatsgodsdienst moet steunen, maar wel de godsdienst in de staat. Amerika is met God begonnen, en men kan niet God in de harten van het volk hebben, indien men niet begint met het Godsbegrip in de harten der kinderen in te planten."

NAZIES EN KERK.

Uit Bern wordt gemeld, dat de Duitsers de uitgestrekte goederen van 2 nonnenkloosters en 1 parochie in Polen hebben geconfisqueerd en de eigenaren (-essen) de straat opgejaagd.

Uit Lissabon komt een soortgelijk bericht t.a.v. Benedictijnerkloosters in Polen, wier leden aan handenarbeid voor de Nazies werden gezet. Drie ontsnapten, wachtten in Lissabon op een boot voor Venezuela.

JEZUIETEN EN PROTESTANTEN.

De gebruikelijke opvatting, dat de Jezuïeten-orde gesticht is om de Kerkhervorming te bestrijden, is onjuist. De S.J.-orde was oorspronkelijk bedoeld om de Turken te bekeren en de moeilijkheden om zich een schip te verzekeren deed Ignatius de Loyola van zijn plan afstappen.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Berlijn meldde, dat de Duitsers verwoed vechten bij de buitenste defensies van Moskou op ongeveer 60 mijl van de Rode hoofdstad, terwijl in het Zuiden de Roemenen zich bevinden in de straten van het brandende Odessa, Ruslands grootste Zwarte Zeehaven. Militaire kringen gaven te kennen, dat Moskou in geen enkel opzicht omsingeld is, doch in het Oosten nog steeds open is. De situatie rond Leningrad zou nog steeds onzeker zijn. Verder zou de Duitse luchtmacht de verkeerswegen bombarderen, die leiden naar Charkov.

De achtervolging van de Russen zou worden voortgezet tusen de Zee van Azov en het Donetz-bekken. Andere operaties aan het front, waaronder de slag bij Moskou, zouden volgens het plan verlopen. Het Duitse Hoofdcommando maakte bekend, dat de Luftwaffe Russische troepenschepen aanviel, die poogden Odessa te verlaten. 14 Koopvaardijschepen zouden tot zinken zijn gebracht of beschadigd. In Bucuresti werden de vlaggen uitgestoken ter gelegenheid van de val van Odessa.

Berichten uit Noorwegen, die te Stockholm ontvangen werden, deelden mede, dat anti-Duitse elementen in het Vestlandet district worden opgeruimd bij uitgebreide klopjachten, aangezien de Britten schijnen te worden ingelicht waar en wanneer zij militaire transporten moeten bombarderen. De Britse aanvallen zouden vooral toeslaan op uiterst trefbare punten.

Britse bommenwerpers vielen in de nacht objectieven aan te Duisburg en elders in het Ruhrgebied. De dokken te Duinkerken, Ostende en Calais werden eveneens aangevallen. Gisteren werd de vijandelijke scheepvaart nabij de Noorse kust en de Friese eilanden aangevallen.

Rome meldt, dat Britse vliegtuigen in de vroege morgen Napels aanvielen, waardoor 12 personen werden gedood en 37 gewond. Branden werden veroorzaakt, die echter snel zouden zijn gedoofd.

Uit de Londense berichten, dat de Russische Regering zich verplaatst naar Kazan, trekken waarnemers de conclusie, dat dit een nieuw bewijs is, dat de Sovjet van plan is de strijd voort te zetten tegen het Duitse offensief.

De Nederlandse Minister Van den Tempel arriveerde in Lissabon uit Londen.

Onbevestigde berichten deden de ronde in Manila, dat alle Noordamerikaanse schepen op de Stille Oceaan opdracht hebben gekregen ogenblikkelijk koers te zetten naar de dichtst bijzijnde Noordamerikaanse of Britse haven. Het Marine-Departement te Washington wilde voorlopig geen commentaar leveren.

De Noordamerikaanse Marine maakt bekend, dat de Noordamerikaanse torpedojager „Kearny" is getorpedeerd op ongeveer 350 mijl ten Zuid-Westen van IJsland, terwijl het zich op patrouille-dienst bevond. Het schip was in staat met eigen kracht door te varen. Geen ongevallen worden gemeld. Commandant is Luitenant A. L. Danis. De „Kerany" is een van de nieuwste torpedojagers en is het vorig jaar in dienst gesteld. Het schip is 1630 ton groot.

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

WIJ GAAN AAN TAFEL.

De maaltijd is van ouds een ceremonie geweest, waarin zich een primitieve factor laat gelden; de voldoening, dat men wederom voedsel gevonden heeft. Later ook een beschavingsfactor: dat alle leden van het huisgezin na hun arbeid en plichten bij elkaar komen en zich hierin verheugen. De tweede factor verzacht de eerste: wat er nog in ons mocht overgebleven zijn van de holbewoners, die zich op het voedsel stort en het met de handen in stukken trekt, allereerst gedreven om hun hongergevoel te stillen, dat wordt betoomt door de voorschriften van een eeuwenoude cultuur, waaraan wij begrippen van wellevendheid en aesthetische normen te danken hebben.

Jammer genoeg heeft de moderne tijd ook van deze ceremonie het een en ander afgebrokkeld. Maar toch zijn er nog vele gezinnen, waar men het samenzijn aan tafel als een hoogtepunt van de dag beschouwt. Men vertelt elkaar zijn belevenissen van die dag en neemt een toon van hoffelijkheid en goedwilligheid in acht.

De goede huisvrouw moedigt deze opvatting aan. Zij verzorgt de tafel met smaak en ook het aanzien van de spijzen. Dit heeft met weelde of verkwisting niets te maken. De eenvoudigste tafel, de soberste spijzen kunnen een aanlokkelijke indruk maken, mits men de kunst van dekken verstaat en aan alle voorwerpen hun juiste plaats geeft. Geen scherven uit het servies, geen sleten in het linnen, zo enigszins mogelijk een bloemetje op tafel, al zou het langs de weg geplukt zijn. En boven alles: goede manieren.

Ook de gezondheid is hiermee gebaat. Wie in een goede stemming en met smaak eet, heeft lichamelijk de grootste baat van zijn voedsel; wie altijd haastig en slecht gehumeurd zijn eten wegschrokt, wordt op den duur een maaglijder. Eten moet langzaam en met aandacht geschieden; goed kauwen en met smaak genieten van het voedsel is een eis, die onze gezondheid onverbiddelijk aan ons stelt.

De maaltijd mag daarom ook niet gestoord worden door allerlei andere dingen. De waarschuwing: „Wij zitten aan tafel", moet voldoende zijn om elke poging tot stoornis af te wijzen.

Ook moet men ten opzichte van de maaltijden regelmaat en orde in acht nemen. Er wordt op een bepaalde tijd gegeten, en elk lid van het gezin behoort dan aanwezig te zijn.

In gezinnen met kleine kinderen vraagt men zich wel eens af wat het beste is: moeten de kinderen vooraf of afzonderlijk, of moeten ze mee aan tafel eten? Dit moet men natuurlijk naar de omstandigheden beoordelen. De hele kleine kinderen, die zich nog niet alleen kunnen behelpen, kan men het beste vooraf laten eten. Dan is de moeder niet genoodzaakt om zich voortdurend met het kind bezig en kan ook zij op haar gemak aan de maaltijd deelnemen.

Toch is het zeker zeer aan te raden de kinderen zo vroeg mogelijk te wennen met de volwassenen mee te eten. Dit aan enige voorwaarden voldaan wordt: hulp en toezicht zijn nodig om den kinderen goede tafelmanieren te leren, met de gesprekken moet rekening gehouden worden met hun aanwezigheid. Het is trouwens in het algemeen verkeerd alles te bepraten, waar kinderen bij zijn. Men mag nooit vergeten, welke grote betekenis voor hun latere leven een beschaafde wijze van omgang en optreden heeft. Al kan men zijn kinderen niet altijd materiële goederen nalaten, en kan hun wel steeds behoorlijke manieren leren.

Er zijn mensen, die de gewoonte hebben tijdens hun maaltijden te lezen. In de regel zijn dit mensen, die alleen en zonder gezelschap moeten eten. Maar ook anderen maken er zich wel eens schuldig aan. Het lezen bij het eten is niet alleen schadelijk, maar die slechte gewoonte is bovendien onwellevend, wanneer er anderen bij zijn. Men mag van zijn gezinsleden zeer zeker verlangen, dat zij zulke ongemanierdheden nalaten.

Het is een opmerkelijk verschijnsel dat de meeste mensen zo uiterst bezorgd zijn voor hun uiterlijk, hun gezondheid en welzijn, en tegelijkertijd zelfs op rijpe leeftijd nog niet weten welk voedsel goed voor hen is en wat ze mogen eten en drinken.

Dit komt deels uit zorgeloosheid, gedachteloosheid en domheid voort, deels uit zelfbedrog; men wil zo graag blijven eten wat men lekker vindt. Daarom geeft men er zich liever geen rekenschap van, dat men van sommige spijzen of dranken schade ondervindt. En zo eten en drinken zich velen, uit gebrek aan oordeel of zelfbeheersing, lichtzinning de een of andere kwaal op het lijf. Wie zichzelf respecteert, behoort zich iets te kunnen ontzeggen. Wie zich niet op verstandige wijze weet te voeden, weet niet op verstandige wijze te leven. Het is de taak van de huisvrouw ervoor te zorgen, dat de maaltijden niet alleen gezond, voedzaam en smakelijk zijn, maar ook dat de maaltijden een genoegen zijn voor het gezin. Verras ze af en toe eens op iets biezonders. Dit behoeft niet kostbaar te zijn; het kost alleen maar een beetje moeite eens een nieuw gerecht klaar te maken.

Zorg ervoor, dat de tafel er steeds gezellig uitziet en dat er onder de maaltijd een gezellige stemming heerst.

Eis van alle gezinsleden goede tafel manieren, maar begin met zelf het goede voorbeeld te geven. En nu: smakelijk eten!

HET AMIGOE-RECEPT.

Filosoof.

400 gr. vleesresten; ± 40 gr. vet van jus of boter 4 dl. verdund bruin van jus of bouillon; 800 gr. gekookte aardappelen; 1 ui; wat laurierblad; peper; kruidnagel; noot; iets melk; paneermeel; wat soja of maggi aroma.

De gesnipperde ui fruiten in jusvet (of boter). Het verdund bruin van jus en de kruiderijen toevoegen en hierin het vlees zachtjes laten stoven. Van de aardappelen puree maken. Het vlees en de puree laag om laag in een vuurvaste schotel leggen, zó dat de bovenste laag uit puree bestaat. Bestrooien met paneermeel, hier en daar een kluitje vet van jus leggen en het schoteltje in de oven warm èn bruin laten worden.

Het getij verloopt . . . .

Radio-Moskou wijst Duitse katholieken op veroordeling van Nazisme door Pius XI.

NOG 1.744 R.K. KERKEN IN RUSLAND ZIJN OPEN.

Rusland heeft sympathie nodig. En om die te verwerven, moet de smet van kerkvervolging worden verdoezeld. In kerkvervolging doen Communisten en Nazies niets voor elkander onder. In methoden evenmin. Roept Hitler getrouwelijk 's hemels zegen over zijn satanisch werk af, de Sovjets deinzen ook voor niets terug. De „New York Times" heeft in Bern een zeer bekend journalist zitten: Daniel T. Brigham. Deze luistert de vreemde radio-stations af en telefoneert zo nodig de resultaten naar zijn baas in New York. De Roden roepen nu wraak af over de Nazie-kerkvervolgers, „waartegen de Paus immers al zo vaak gewaarschuwd heeft".

„Het Communistische stelsel weerstaat God helemaal niet, zie maar op onze grondwet, maar let eens op hoe de Nazies met het concordaat omspringen!" Een maal heeft Brigham een Moskouse uitzending gevolgd, die speciaal voor de „verdrukte Duitse katholieken" was. Alle narigheden, de Duitse zedenprocessen van enkele jaren terug, cijfers van gekerkerde priesters etc., werden daarin uitgesponnen. Verder werden de woorden van Pius XI aangehaald, waarin deze het Nazisme en Fascisme veroordeelde......!

Ivan Maisky, de Sovjet gezant in Londen, is plotseling te allen tijde bereid inlichtingen over de godsdienst in Rusland te geven en helaas laten velen zich maar al te ras verschalken.

Geldt hier het „Nood leert bidden", of is deze politiek van een groep mensen, die God en Kerk hebben vervolgd en de priesters vermoord, slechts een diplomatieke zet om nu de dood dreigt hulp en steun te krijgen? Ten overvloede zij er nog eens op gewezen, dat de anti-godsdienst beweging in Rusland met geweld van overheidswege wordt (werd??) gedreven. In het volk wortelt de godsdienst diep in de van nature vroom-mystieke ziel van den Rus. Hierover is reeds in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 7 Oct. jl. geschreven.

Het verloop van het politiek getij heeft het nodig gemaakt de bakens te verzetten. Opeens komen er berichten door de Russische censuur over het min of meer mislukken van de anti-godsdienstcampagne, het stoppen van de uitgave van het orgaan van de Godlozenbond, over open zijnde kerken. Hoe vreugdevol dat alles klinkt, de wereld wake ervoor geen kat in de zak te kopen.

„Life" van 13 October geeft enkele artikelen over de kerk in Rusland met een keur van de prachtigste foto's. Hieruit blijkt ten eerste de ommezwaai van de Sovjets, want tot voor kort was het verboden om foto's van kerkdiensten e.d. mee over de grens te nemen. Dat mag thans kennelijk wel. En aan ieder, die er belang in stelt, is het aan te raden dit nummer te bekijken.

De artikelen erbij geven verschillende interessante feiten. Historisch en theologisch zijn ze erg oppervlakkig.

Het eerste artikel handelt over de Orthodoxe Kerk en de stichting van de zg. Levende Kerk in 1922 (tweede artikel), het derde stuk gaat over de Protestantse kerken en dan volgt nog een stuk over de anti-godsdienst campagne.

Onjuist is het, wanneer gezegd wordt, dat de drie metropolieten (aartsbisschoppen) van Moskou, Leningrad en Kiev samen hoofd zijn van de Russisch Orthodoxe Kerk, als gezegd wordt, dat de priesters wel mogen huwen, maar niet scheiden. Nergens ter wereld mag een priester huwen, wel mogen hier en daar gehuwde mensen tot priester gewijd worden.

Scheiden kunnen ze evenmin als niet-priesters. Bedoeld wordt, dat priesters, wier vrouw komt te overlijden, niet opnieuw mogen huwen (omdat een priester niet trouwen mag, maar wel een getrouwd mens tot priester mag worden gewijd.) Vervolgens wordt de betekenis van de Levende Kerk (een semi-communistische instelling) ontzettend onderschat: natuurlijk onder invloed van de huidige politiek. De Levende Kerk heeft veel aanhang vooral onder de bourgeoisie, die niet de wetten en verplichtingen van de kerk willen nemen, maar wel „aan de godsdienst willen doen."

Interessante feiten uit de artikelen:

— Toen de Staat de kerkelijke goederen annexeerde, onteigende de staat 2.000.000 acres land, 1.000 kerkelijke hoeven, 2.000 gebouwen.

— Reeds in 1921 moest Lenin zijn anti-godsdienst houding matigen als gevolg van de actie onder het gewone volk. Hij paste toen het „verdeel en heers" toe, stichtte de Levende Kerk in 1922. Hoofd hiervan is „metropoliet" Alexander Vvedensky, zakenman, tweemaal getrouwd, baardloos (grootste schande voor Russische geestelijken). De Levende Kerk is dikwerf een kanaal, waarlangs de Gepoe zijn slachtoffers vindt. Vvedensky woont in Moskou, noemt zich metropoliet van Moskou. De Levende Kerk telt plm. 10% van de Russische gelovigen (voor de verantwoording van „Life").

— Het anti-godsdienstige opvoedsysteem werd in 1926 voltooid.

— De grondwet van 1936 laat alle godsdiensten vrij, volgens hetzelfde „verdeel en heers" systeem. In Rusland vindt men behalve Orthodoxen, Baptisten, Evangelisten, Oud-Gelovigen, Zevende Dags adventisten, Mennisten, Joden, Boedhisten e.a.

[De Oud-Gelovigen vormen een vroegere afscheiding van de Orthodoxe Kerk; het ongeluk bij hun afscheiding was, dat geen enkele bisschop medeging, zodat geen nieuwe priesters konden worden gewijd. Het pleit voor hun zin voor consequentie, dat ze het tot op heden zonder priesters stellen en niet als zovele secten zelf een priesterschap gaan instellen].

— Sedert de Cathedraal van den Verlosser opgeblazen werd [de Sovjet-propaganda-dienst stuurde foto's hiervan bij millioenen over de aardbol], is Moskou's cathedraal de Bogojavljenije (d.i. Openbaring, Epiphanie).

— Het Patriarchaat door Peter den Grote [om redenen van democratie, lees: staatsbemoeiïenis met kerkzaken, die de staat niet aangaan] afgeschaft, werd in 1917 [zodra de troon van den Tsaar aan het wankelen ging] weer ingesteld. Tichon werd tot Patriarch gekozen, stierf in 1925. De Sovjets stonden niet toe een nieuwen te kiezen. Als Patriarchaal Vicarius fungeert Zijne Gelukzaligheid Sergije, 74 jaar oud.

— In de Sovjet-Unie zijn momenteel **4.225 Orthodoxe kerken,** 37 kloosters, 5.665 priesters, 3.100 diakenen [het diaconaat is in de Orthodoxie nog altijd wat het oorspronkelijk was, een afzonderlijke roeping; niet ieder die diaken wordt, wordt ook priester]. 28 metropolieten en bisschoppen staan aan het hoofd van Ruslands Orthodoxe Kerk. De geestelijken hebben volle burgerrechten, maar kunnen geen openbare ambten bekleden.

— In 1935 werd de reactie tegen de godloosheid zo sterk, dat men St. Vladimir en St. Alexander Nevski weer ging vereren, weliswaar als nationale helden, maar wie Rusland kent, weet wel beter.

— Het Protestantisme is eerst ongeveer 1870 een actie in Rusland begonnen. De tsaar hield het voordien tegen. In totaal zijn er thans nog slechts een **300.000;** het Protestantisme is vreemd aan de Russisch-mystieke volksraad. Opschriften in vreemde talen in hun kerken versterken die idee nog meer. [Ook in Bulgarije, Macedonië Roemenië vindt men altijd opschriften in vreemde talen in de Protestantse kerken, al is de godsdienstoefening onveranderlijk in de volkstaal. De meest actieve zendingskerken zijn wat dit gebied betreft de (Amerikaanse) Methodisten en de Baptiste kerken. De weinige Protestanten in Rusland zijn allen streng levende, vrome zielen, die strikt volgens hun godsdienst leven.]

— Kerkgebouwen in de Sovjet-Unie: **R.K. 1.744** (grootste aantal na dat der Orthodoxen). **Mohammedanen 1.312** (en nog wel een 8.000 mullahs, d.z. onbelangrijke plekjes van samenkomst voor particulier gebed). **Joden 1.011.** Al deze kerken worden geheel door eigen gelovigen onderhouden, daar elke andere financiële steun aan kerken verboden is. De kerkgebouwen moeten worden gehuurd van de staat.

[Waar zitten al die kerken? Volgens de volkstelling van 1939 waren er in de hele U S. S. R. slechts 174 steden met een bevolking van over de 50.000 inwoners.]

— De Bond van Strijdende Atheïsten werd opgericht in 1925, had in 1932 5½ millioen leden [totale bevolking 170.467.186 volgens de volkstelling van 1939]. Bij hun strijd-actie hadden de oude smoesjes als Copernicus, Galilei, Columbus, Spinoza, bij het gewone volk het meeste succes. De prent van den Paus als geldwolf, als duivelskunstenaar, als boef met pistool (en vogue voor al wat priesterkleren draagt) werden ook gebruikt. Verder Onze Lieve Heer als ezel. Door het lage ontwikkelingspeil van de Russen had men een tijdje succes. Dat tijdje is evenwel allang voorbij.

— **„Bezboznik", officieel orgaan van de Bond van strijdvaardige atheïsten, heeft opgehouden te verschijnen bij gebrek aan papier...."**

— Monsignore Fulton J. Sheen, de beroemde professor van de R.K. Universiteit in Washington, zegt in „America", dat men zijn hulp aan Rusland alleen kan rechtvaardigen, mits vooropgesteld worde: 1) vrijlating van allen, die om godsdienstredenen gevangen zijn, alsmede teruggave van onteigende [gestolen] kerkgoederen; 2) beëindiging van de Comintern-actie voor de stichting van een Communistische staat in Amerika [men zal wensen: waar dan ook]; 3) uitsluiting van Rusland van de vredesonderhandelingen, zolang het officieel communistisch blijft.

Mgr. Sheen meent [en volkomen terecht], dat de Russen van nature vroom zijn, dat het Marxisme Duits is en reeds daarom alleen vreemd en onnatuurlijk voor hen, en dat men na de oorlog een golf van devotie over geheel Rusland kan verwachten.

Zo zij het — dat geve God. „Mon Dieu, sauvez la Russie" (Pius XI).

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Nassi goreng; morgen: Biefstuk, geb. aard., groente.

Agenda:

Vr. 17 Oct. 19.30 Comp. bilj. „A" kl.
Ma. 20 Oct. 19.30 Comp. bilj. „B" kl.
Di. 21 Oct. 19.30 Rep. „Ido"-orkest.
Wo. 22 Oct. 19.30 Comp. bilj. Hoofdkl.
Do. 23 Oct. 19.30 Comp. bilj. „C" kl.

Wachtdiensten, 17 October.

Telegram Afdeling: Hr. Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.

Shipping & Supplies: Hr. Voncken, tel. 304, Amalia van Solmslaan 5.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Langras tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Zwemmen: Op 13 October ll. haalden de volgende kinderen hun zwemdiploma na een cursus van 2 maanden onder leiding van zwemmeester Lieshout Eefje van Gelder, Ronno van Gelder Wim Veltman, Cors de Wolf, Hendrik Kruisdijk, Agnes Klijn, Rein Klijn.

SPORTCENTR. SUR. SUFF.

Voetbal: Zondag 19 October Vriendschappelijke wedstrijd Cicerone—Xerxes aanvang 16.30 uur.

Athletiek: Zondagmorgen training op het springveld. In verband met de zwemgelegenheid verzoeken wij de betrokken athleten om precies om 6 uur aanwezig te zijn.

Wij maken bekend dat de prijs van de laatst gehouden Wandelmars door loting op Vos (Statendam) gevallen is.

Zwemmen: Zo.: 19 Oct. zwemmen op Boca San Michiel.

Vertrek clubgebouw 9 uur. Vertrek badplaats 11.30 uur.

Wij wijzen de zwemmers er op, dat de zwemploeg in het vervolg onder deskundige leiding staat van de heren: Stella, Gersey, en Jacobs.

„Dam-Concours": Binnenkort zal in het clubgebouw een aanvang worden gemaakt met een damconcours

De heren: Kandaising, Matroos, en Kerk zijn belast met de voorbereiding, en zijn reeds bezig met de inschrijving van deelnemers.

Biezonderheden volgen.

Kerkberichten.

Week van Zo. 19 Oct. t/m. 25 Oct.
In de ritus der Dominicanen:
18e Zondag na het Octaaf van Drievuldigheidszondag.
Vr.: Aartsengel Raphaël.

KATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.

Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:

4.45 H.Mis
6.— Uitreiking H. Communie.
7.— Kindermis.
8.30 Hoogmis (N)
19.— Lof voor de vrede.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
19.— Octoberlof
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: 's morg. na mis, 's av. na Rozenhoedje, op verzoek en Zaterdag.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170, spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:

4.30 en 6.— H. Mis
7.30 H. Mis (speciaal voor kinderen)
8.30 Hoogmis (P)
19.— Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
19.— Octoberlof.
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Wo.: 20.— Opening Triduum voor het feest van Christus Koning. Lof door pastoor C. Gallé, ex-directeur van de Liga Eucharistica. Predicatie door pastoor B. Schipper, ex-directeur van de Liga.
Do.: 5.30 H. Mis ter intentie van de Liga.
20.— Lof door p. B. Kranwinkel, ex-directeur van de Liga. Predicatie.
Vr.: 5.30 H. Mis ter intentie van de Liga.
20.— Lof door pastoor H. Penninx, ex-directeur van de Liga en predicatie door pater Vicarius. A. Zeppenveldt.
Za.: 5.30 H. Mis ter intentie van de Liga.
Van 16 uur af gelegenheid tot biechthoren voor de mannen.
Zo.: 4.30 H. Mis met gezangen, ter intentie van de Liga, waaronder Algemene H. Communie voor de leden van de Liga Eucharistica en voor alle mannen van de parochie.
9.— Plechtige Hoogmis in tegenwoordigheid van den Apostolisch Vicarius ter intentie van de Lig
17.45. Pontificaal Lof op de s
van het Sint Albertus Col
feestpreek door p. Ph. Offer
recteur van de Liga. Onde
ven van het Triduum zal het
koor van Pietermaai zingen
ter Arnoud. Onder de Pont
Mis zingt het Ligakoor o.l.
noud

H. FAMILIE-KERK, San

Pastoor: Th. Exler, O.P., te

Zondag:

4.45 en 6.30 H. Mis (P)
6.— Uitreiking H. Commun
7.45 H. Mis voor kinderen
9.— Hoogmis (P)
19.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis
19.— Lof
Ma.: 20 uur Liga voor de ma
de Eucharistische Bond.
Do.: 7.— Congregatie voor d
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis
vrede.
Zo.: 26 October. Feest van
Koning.
6.30 uur Algemene H. C
voor de mannen.
Biechten: na Rozenhoedje.
de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN D BERG CARMEL, Groot K

Pastoor P. Elie O.P., tel. 8, da
naar Pastorie Groot Kwartier
uur: 8 — 10 uur, Zon-, feest-
dagen.

Zondag:

5.— H. Mis (P)
7.— H. Mis voor kinderen
19.— Lof.
8.15 Hoogmis (N. en Eng.)
Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Iedere avond 19 uur Lof
's Zaterdags.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis
vrede.
Biechten: elke dag na H. M
terdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART

Pastoor A. C. de Valk O
telef. spreekuur: 7 — 9 uur.

Zondag:

5.— H. Mis
8.30 Hoogmis (P)
18.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis
vrede.
Za. 7.— Kindermis.
Biechten: elke dag na H.
van 16 tot 18 uur.

FEUILLETON.

HET MYSTERIE VAN KAMER No. 10

30).

Op het terras gekomen zag hij daar een klein, gloeiend puntje, dat begeleid door belaarsde passen zich langzaam op het terras heen en weer bewoog.

— Hallo, dottore, u hier?

Bagnante was verrast.

Maar nu is het terras donker en verlaten? Nee. Langs de grond sluipt een gedaante geruisloos van het ijzeren hek tot aan het raam van Dr. Dago. Enige minuten lang luistert de onbekende daar op het terras ingespannen onder het verlichte raam. Maar binnen is het stil. Waarschijnlijk leest de dokter. In ieder geval heeft het geen nut hier langer te blijven. De gedaante sluipt verder, tot aan Chieri's raam, dat ook al verlicht is. Binnen is de karakteristieke, slepende pas van den Milanees hoorbaar en zijn gewoontekuchje van den roker. Chieri loopt heen en weer, bladert in boeken, mompelt van tijd tot tijd een paar woorden, steekt van tijd tot tijd een lucifer aan, zeker om zijn afgesabbelde sigaar voor de zoveelste maal in brand te zetten. De gedaante blijft hier tien minuten roerloos zitten.

Maar ook dit boezemt haar blijkbaar geen belang in. Ze sluipt verder naar het raam van Stella Simonul. Binnen schijnt licht en het raam staat een beetje open.

In de kamer zijn stemmen hoorbaar. Héél voorzichtig richt de man op het terras zich een beetje op, gluurt even door de reet van het raam en bukt dan vlug weer neer. Hij heeft binnen de Roemeense en Hansen gezien, die tegenover elkaar aan een tafeltje zitten en thee uit glazen drinken. Thee noemen ze dat. Zelfs op het terras kun je de sterke geur van rum waarnemen. De twee binnen zwijgen lang en het geduld van den indiscreten luisteraar wordt op een zware proef gesteld.

— Je kunt zeggen, wat je wilt, Wim, Clawdia moet geholpen worden.

Het is de stem der Roemeense.

— Accoord, zeg maar waarmee.

— Ze moet uit Milaan weg, des te eerder, des te beter.

— All right! Wil ik haar naar het station begeleiden?

— Je bent onhartelijk.

— Ik moet ook uit Milaan weg, wie helpt mij?

— Jij bent een man, zij is een meisje.

— Precies. Dat verklaart de gehele toestand. Clawdia moet uit Milaan weg. Dit voorstel is met algemene stemmen aangenomen. Wat verder?

— Ze heeft geen geld voor de reis.

— Ja, en?

— Jij moet dat geld zien te krijgen.

— Waarom?

— Omdat je met mij verloofd bent en je me honderd maal gezworen hebt me in alles zoveel mogelijk te helpen.

— Net zoals je zegt, ik heb beloofd jou te helpen en zoveel mogelijk. Hier is er sprake van Clawdia en niet van jou, en verder van iets, wat me niet mogelijk is.

— Er is geen sprake van, mijn beste vriend...... Bedenk toch, Wim, dat ze veilig is, zodra ze maar in Polen zit.

— Heilige onschuld, geloof je dat? Bestaat er niet zoiets als een uitleveringswet in ieder land? Denk je nou waarachtig, dat als ze bij het onderzoek naar de moord op Roth op een bepaald spoor komen, Clawdia in Polen zeker is?

— Ja! Voor die dingen wordt niemand uitgeleverd. Trouwens wist Clawdia in den beginne niet wat er aan de hand was en heeft ze pas later......

— Ja, en toen was de tragedie in volle gang, ik weet het Stella. Het is ellendig voor het meisje, maar ik kàn niets meer doen. Laat Clawdia het geld van die vrienden nemen, met wie ze anders dineert, soupeert en fuift, maar niet van mij. Ik hèb niets, heb deze maand al mijn rekeningen niet geheel kunnen betalen.

— Leen ergens wat.

— Laat Clawdia zelf lenen.

De Roemeense zegt drie Roemeense woorden, die de gedaante buiten hoort als „tu jescht prost."

— Wim, daar gaat het hem immers om. Het is een quaestie van minuten, heeft Clawdia over enige minuten geen geld, dan staat er een tweede tragedie voor de deur.

De man buiten hoort nu het opzijschuiven van een stoel.

— Stella, dit gesprek heeft verder geen doel meer. Ik kàn niets meer doen, dat moet je inzien. Ik heb al mijn kracht en zelfbeheersing nodig om mijn eigen zaken tot een goed einde te brengen en kan het niet verantwoorden me voor een derde nog meer in de zorgen te steken.

— Steel het geld dan, doe wat je wilt, maar zorg dat het er komt.

— Je verloochent de Balkan nooit, Stella.

— En jij je boerse Holland niet.

— Het is beter, dat ik nu ga. Ruzie maken helpt ons nog maar verder van streek.

Er zijn passen hoorbaar, he
en het sluiten van een deur,
heerst er stilte.

De gedaante buiten blijft
gehurkt zitten, daarna draai
om, sluipt naar de ijzeren de
die voorzichtig en staat het
ogenblik in het verlichte trap
Hier stoft de man zijn pak af,
das recht en gaat het pension
Bij de grote kachel, in de
de gang, die de centrale ver
van de gehele tweede étage m
te voorziet, blijft de gedaante
warmt zich de handen. Een
lang staat de man daar, en g
niets. Dan gaat plotseling d
deur open en komt er een hee
overdreven elegant gekleed,
vriendelijke grijns op zijn gez
grijns verdwijnt, zodra hij de
de kachel ziet. De hyper-eleg
is bleek geworden.

Wordt